

GRÆNSER

Afsnittet "Grænser" består af 5 øvelser, og handler overordnet om grænser, rettigheder og samtykke. Formålet med øvelserne er at styrke elevernes kendskab til egne og andres grænser.

Afsnittet starter med en øvelse der introducerer eleverne for, hvad en personlig grænse er. Ved at anvende videomateriale fra Paarisas egen platform, får eleverne visualiseret hvordan personlige grænser kan se ud. Derefter skal de i grupper, arbejde med udsagn fra videomaterialet. Dernæst følger en øvelse, hvor eleverne skal forholde sig til forskellige cases, hvor børn og unge oplever at deres grænser overskrides. På den måde kommer eleverne til at tage aktiv stilling til handlemuligheder, og løsninger i fællesskab. Øvelsen om Samtykke har til formål at introducere eleverne til det komplekse begreb samtykke. Gennem videomateriale og gruppearbejde, får de mulighed for at blive klogere på hvad samtykke betyder.

Afsnittet indeholder en øvelse om børns rettigheder, som kan danne grundlag for en aktiv dialog i undervisningen. Her får eleverne mulighed for at vurdere og forholde sig til de rettigheder der skal hjælpe med at sikre børn og unges tryghed og trivsel.

Afsnittet afsluttes med en fysisk aktiv øvelse, hvor eleverne får mulighed for at teste deres egne grænser ift. Intimsfære. Denne øvelse kan suppleres med en opfølgende dialog, hvor afsnittets øvelser og pointer gennemgås.

SAMTYKKE

Samtykke er, når man udtrykker, at man er enig, giver tilladelse eller tilslutter sig noget. Man kan fx give samtykke ved at udtrykke et ja til en flirt eller til sex, og det kan se ud på flere måder. Det kan være med ord eller med kropssprog, fx hvis man smiler og rykker tættere på den anden person. Man kan også løfte øjenbrynene for "ja" og rynke på næsen for "nej". Samtykke er en måde at bekræfte, at man ønsker at deltage.

Man kan altid stoppe med at give samtykke, hvis man holder op med at have lyst til det, man har sagt ja til. Man kan også godt give samtykke til en ting, men ikke til en anden. Det kan fx være samtykke til at flirte, men ikke til at kysse. Derfor er det vigtigt, at man er opmærksom og tjekker ind med hinanden for at sikre, at alle er enige om, hvad der skal ske.

Find filmen her

VORES GRÆNSER

FORMÅL:

Eleverne kan starte en samtale op om egne og andres grænser

Eleverne får kendskab til hvad personlige grænser er, at alles personlige grænser er forskellige og at de skal respekteres

MATERIALER:

Arbejdsark med spørgsmål til filmen, filmen "Inuttut killissarittat – personlige grænser" ved at scanne QR-koden

ØVELSESBESKRIVELSE

TRIN 1

Fortæl eleverne, at det nu skal handle om personlige grænser. Forklar at personlige grænser er forskellige fra person til person - og fra situation til situation.

TRIN 2

Vis filmen "**Inuttut killissarittat – personlige grænser**" ved at scanne QR-koden fælles for hele klassen.

TRIN 3

Spørg klassen:

- Hvad handlede filmen om?
- Hvad er en personlig grænse?

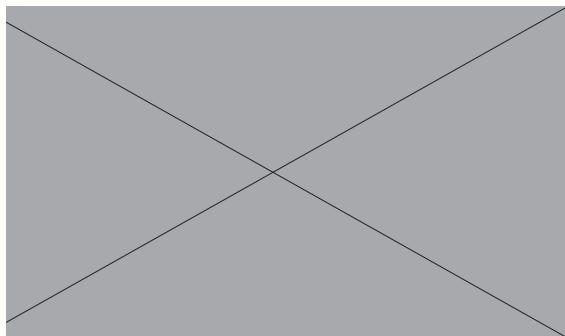
TRIN 4

Del eleverne i mindre grupper og giv hver gruppe et sæt af arbejdsarkene.

Eleverne skal nu i fællesskab i grupperne finde svar på de spørgsmål, de finder på arkene. Spørgsmålene tager udgangspunkt i filmen.

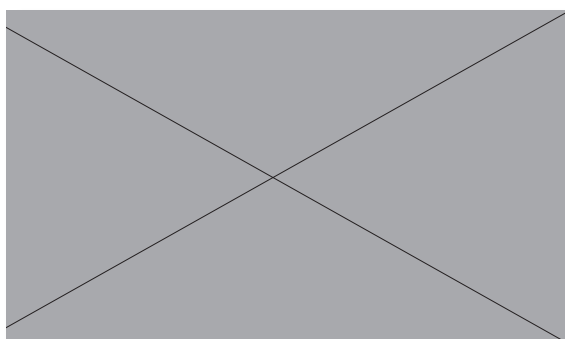

ARBEJDSARK 1

HVAD ER EN PERSONLIG GRÆNSE?

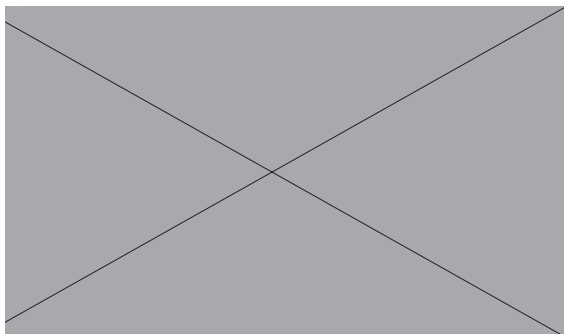
- I filmen ses en situation med en sofa. Kan I komme med andre generelle eksempler på, når nogen kommer til at overskride andres grænser, uden at mene noget ondt med det?
- Nogle gange synes andre, at noget er sjovt, men man synes ikke selv om det. Det kan være svært at sige fra, hvis man er den eneste, der ikke synes, det er sjovt. Hvordan kan man få sagt, at der noget, man ikke kan lide eller vil være med til, selvom man måske er den eneste?
- Hvordan kan man se på andre, at der er noget, de ikke kan lide?
- Hvad kan man gøre, hvis man ser en, der er utilpas med det, der sker?

PERSONLIGE GRÆNSER ER FORSKELLIGE

- Er der forskel på, hvem man har lyst til at kramme - og hvornår?
- At kramme er en måde, som nogle mennesker hilser og siger farvel på. Kan I nævne andre måder at hilse og sige farvel på?
- Hvem bestemmer hvilken måde, man skal hilse på?
- Hvordan kan man vide, hvordan den anden vil hilse, sige farvel eller for eksempel sige tak på?
- Hvordan kan man vise, hvad man selv helst vil?
- Hvordan kan man se på andre, hvis de ikke kan lide at få en krammer?

ARBEJDSARK 1

NÅR ENS GRÆNSER BLIVER OVERTRÅDT

- Nogle gange kan det være svært helt at vide, om man kan lide noget eller ej. Hvis man for eksempel er forelsket og skal tage sig mod til at spørge om en date, kan det næsten føles ubehageligt. Det kan kaldes, at man overskrider sin egen grænse på en god måde. Det er kun en selv, der skal udfordre ens personlige grænser – det skal andre ikke gøre.

Det kan også være at være på jagt og skyde for første gang, at klatre højere end nogensinde før, eller læse noget højt for andre.

Kan I komme med andre eksempler på, at personlige grænser overskrides på en positiv måde?

- Hvorfor er det vigtigt at kende forskellen på at få overskredet personlige grænser på en dårlig og en god måde?

TUSAANNGA

INFORMATION

Alle som har brug for at tale eller skrive med nogen, kan kontakte Tusaannga. Der sidder rådgivere klar til at hjælpe og rådgive dig om dine problemer, om disse så er store eller små. Ingen skal sidde alene med sine problemer. Vi hører dig.

Det er muligt at kontakte Tusaannga, selvom man ikke har mere Tusass, og det er altid gratis. Læs mere om Tusaannga og find åbningstider på: www.socialstyrelsen.gl.

KONTAKTINFORMATION:

SMS på 1899 eller ring på 801180.

HVAD NU?

FORMÅL:

Eleverne skal tale om og forholde sig til, hvad man kan gøre, hvis man oplever noget grænseoverskridende

Eleverne får kendskab til handlingsmuligheder ved grænseoverskridelser

MATERIALER:

Arbejdsark med cases, blyanter

ØVELSESBESKRIVELSE

TRIN 1

Fortæl eleverne, at de nu skal arbejde med en række situationer, som børn og unge kan komme ud for.

TRIN 2

Sæt eleverne i små grupper. De skal have arbejdsarkene udleveret i grupperne.

TRIN 3

De skal nu tale om hvilke løsningsforslag, de synes er bedst. De skal skrive deres begrundelse ud for den løsning, de vælger.

TRIN 4

Gennemgå for hver case de forskellige svarmuligheder sammen i klassen bagefter. Før du går videre til næste case, læser du opsamlingen om casen op. Alle opsamlinger står på underviserarket lige efter arbejdsarket til eleverne.

Arket med opsamlingen er kun til dig.

Til denne øvelse følger der et underviserark med, dette ark skal kun bruges af underviseren. Informationerne på arket, kan bruges til at supplere elevernes svar på øvelsen. På den måde får de konkrete svar på case spørgsmålne, som de måske ikke selv ville være kommet frem til.

HVAD NU?

ARBEJDSARK

CASE A. KLAP BAGI

Naasunnguaq kan ikke lide, at Mira klapper hende bagi, når hun går forbi hende. Hvad skal Naasunnguaq gøre?

Klappe Mira tilbage bagi. _____

Løbe væk og undgå Mira. _____

Sige til Mira, at det ikke er rart. _____

Er der andre ting, Naasunnguaq kan gøre? _____

CASE B. TALER OM ANDRES FAMILIE

Aviajas forældre er blevet skilt for et halvt år siden. Når hun er i skole, høre hun Luna og Nora tale om at hendes forældre er skilt. De griner også af det, og laver sjov med at Aviaja nu er skilsmissebarn. Aviaja bliver ked af at høre om det. Hvad skal Aviaja gøre?

Ignorere det. Så holder det nok snart op. _____

Gå ud af klassen, når de snakker om det. _____

Sig til Luna og Nora, at de skal blande sig udenom. _____

Er der andre ting, Aviaja kan gøre? _____

HVAD NU?

ARBEJDSARK

CASE C. IKKE GLAD FOR KRAM

Aqqalus lillebror har fødselsdag, og derfor kommer hele familien til Kaffemik. Til Kaffemik opstår der en situation, der er ubehagelig for Aqqalu. Hans bedstemor elsker at give store kram når hun siger goddag, men Aqqalu er ikke så glad for at blive krammet. Nu vil bedstemor sige goddag til ham, og gør klar til at give ham et stort kram. Hvad skal Aqqalu gøre?

Give hende et kram, selvom han ikke kan lide det. _____

Give hende hånden i stedet. _____

Sig til bedstemor, at han ikke kan lide det. _____

Er der andre ting, Aqqalu kan gøre? _____

CASE D. MERE END AT HOLDE I HÅND?

Kuno er rigtig glad for Malik, der er 1 år ældre end ham. De er begge glade for hinanden. En aften inviterer Malik Kuno ud på en vandretur på fjeldet. På vandreturen tager Malik pludseligt Kuno i hånden. Kuno bliver helt varm indeni, og er glad for at være sammen med Malik. Da de kommer hjem fra vandreturen, kan Kuno dog mærke, at Malik ikke kun ønsker at holde i hånd, men også vil kysse. Kuno vil gerne holde i hånd men ikke mere end det. Hvad skal Kuno gøre?

Skynd dig væk derfra. _____

Fortæl Malik, at du er glad for ham og gerne vil holde i hånd, men ikke mere end det. _____

Prøv at aflede hans opmærksomhed, når han vil kysse. _____

Er der andet, Kuno kan gøre? _____

HVAD NU?

ARBEJDSARK

CASE E. KYS

Hans er til fest på skolen. Det er en rigtig god fest! Mest fordi den person, han er forelsket i, også er med. Hans har aldrig prøvet at kysse, men han kunne godt tænke sig det i aften. Hvad skal han gøre?

Gå hen og giv et kys med det samme, så er den klaret! _____

Spørge, om de skal kysse. _____

Vente og se, om den anden gør noget. _____

Er der andre ting, Hans kan gøre? _____

CASE F. TAGE PÅ ANDRES BRYSTER

To drenge i klassen prøver at tage Pipaluk på brysterne, hver gang de går forbi hende. Hun har flere gange sagt, at det skal de ikke gøre, men de griner bare og siger, at det er for sjov. Der er flere andre i klassen, der har set det, og som griner med. Pipaluk synes ikke, det er rart, men hun vil heller ikke virke kedelig. Hvad skal Pipaluk gøre?

Pipaluk skal gøre gengæld og klappe drengene i numsen. _____

Pipaluk skal prøve at holde sig væk, når de to drenge kommer _____

Pipaluk skal tale med en voksen på skolen om det. _____

Er der andre ting, Pipaluk kan gøre? _____

ARK TIL UNDERVISER

CASE A. KLAP BAGI

Det kan være dejligt, at nogen klapper en bagi, hvis det er en, man har aftalt det med. Hvis man bliver klappet bagi mod ens vilje, bliver ens grænser overskredet, og det er ikke rart. Selvom man har sagt, at man gerne vil klappes bagi, kan man altid ændre mening. Der er ikke nogen, der skal røre ens krop, hvis man ikke kan lide det. Heller ikke selvom det bare er for sjov.

CASE B. TALER OM ANDRES FAMILIE

Familien betyder meget for de fleste børn, og derfor kan det gøre en rigtig ked af det, hvis der bliver talt grimt om ens familie. Det er aldrig okay at nogen taler grimt om hinanden, og det er heller ikke okay at nogen taler grimt om hinandens forældre. Familier kan se ud på mange måder i dag. I nogle familier bor forældrene sammen, og i nogle familier gør de ikke. Begge dele er okay. Hvis nogen taler grimt om ens familie, er det en god ide at tale med en voksen om det. F.eks. en skolelærer.

CASE C. IKKE GLAD FOR KRAM

Man må altid gerne sige nej til et kram, også selvom det er ens bedstemor. Hvis man gerne vil give nogen et kram, så er det en rigtig god ide først at spørge om lov. Hvis personen siger nej tak til kram, så skal man respektere det. Aqqalu kunne f.eks. tale med sin bedstemor om, hvordan han helst vil sige goddag næste gang de mødes til kaffemik.

CASE D. MERE END AT HOLDE I HÅND?

Man må altid sige nej tak til kys. Uanset hvor meget man synes, at den anden regner med at kysse, så skal man altid selv have lyst også. Selvom man er begyndt at holde i hånd, betyder det ikke, at man også skal kysse. Det er vigtigt, at man kigger på og taler med den man kan lide, så man ved, om det er rart for begge parter, det man laver.

CASE E. KYS

Det kan være svært at regne ud, om den anden også vil kysse. En rigtig god måde at finde ud af, om den anden også har lyst, er at spørge først. Man kan blive forskrækket og måske vred og ked af det, hvis der er nogen, der kysser en, uden det er aftalt. Selvom man for eksempel er kærester og synes, det er dejligt at kysse meget, kan man alligevel altid sige nej tak til et kys.

CASE F. TAGE PÅ BRYSTER

Selvom det kan være dejligt, spændende og for sjov, er det aldrig okay at tage nogen på brysterne, hvis man ikke er helt sikker på, om man må. Der er ikke nogen, der må røre andres kroppe uden at få lov. Er der nogen, der rører ved en mod ens vilje, skal man sige stop. Hjælper det ikke, skal man bede om hjælp fra en voksen.

Find filmen her

HVAD ER SAMTYKKE?

FORMÅL:

Eleverne kan komme med bud på, hvad samtykke betyder. Eleverne får en grundlæggende introduktion til situationer og kontekster, som kan kræve samtykke

Eleverne ved, hvad det vil sige at få overtrådt – og at overtræde andres grænser. Eleverne får forståelse for, hvordan man kan give eller afvise samtykke

MATERIALER:

Arbejdsark med billeder og spørgsmål, blyanter og filmen "Akuersineq sunaava?" på Paarisa.gl eller ved at scanne QR-koden.

ØVELSESBESKRIVELSE

TRIN 1

Fortæl eleverne, at det nu skal handle om det, som man kalder samtykke. Samtykke er et ord, der betyder, at man er enige om noget og at dem, der er med, til det man laver, gerne vil være med.

Først skal I se en lille tegnefilm, der viser seks eksempler på, at der ikke er samtykke. Efter filmen skal klassen arbejde med de seks episoder og komme med forslag til, hvordan man kan blive bedre til at tale om og forstå, hvad samtykke er.

Husk, at øvelsen ikke handler om elevernes personlige erfaringer, men om hvad børn generelt ved, tror og mener om emnet.

TRIN 2

Skriv "**SAMTYKKE**" på tavlen og spørg herefter eleverne, hvad de umiddelbart tænker, når de hører ordet. Spørg eleverne, om de har hørt ordet før, og hvad de har hørt om det.

Samtykke kan være et svært begreb for børn og unge at forstå. Det er vigtigt at eleverne får mulighed for at komme med deres egne bud på hvad de forstår ved samtykke.

TRIN 3

Se filmen "Samtykke?"

TRIN 4

Tal i klassen om:

- Hvad handlede filmen om?
- Får eksemplerne i filmen jer til at tænke på andre eksempler? Hvilke?
- Hvorfor er det vigtigt, at man skal lære om samtykke?

TRIN 5

Fortæl eleverne, at nu skal det handle om, hvordan vi alle kan blive gode til at give og få samtykke. Det vil sige, at man spørger om lov – og den anden siger ja eller nej. Det skal også handle om, at man godt må ombestemme sig, selvom man først har sagt ja til at være med til noget.

Del eleverne i seks grupper, så de kan få et arbejdsark hver. Lad eleverne arbejde med billedet og de tilhørende spørgsmål fra arbejdsarket og lad dem efterfølgende fremlægge deres svar for resten af klassen.

HVAD ER SAMTYKKE?

ARBEJDSARK

Hvad sker der på billedet?

Kan I komme med eksempler på situationer eller lege, der kan være svære at komme ud af?

Hvorfor kan nogle synes, at det er svært at sige nej til noget, som andre måske synes er sjovt?

Hvad kan man gøre, hvis nogen ser ud som om, de ikke synes, det er sjovt?

Hvad kan man gøre, hvis man ikke selv vil være med?

Hvorfor er det vigtigt at holde øje med, om alle synes, det er sjovt eller rart?

Hvad sker der på billedet?

Hvordan kan man vide, om nogen vil kysse?

Nogle kan synes, det er svært at sige nej til nogen, fordi man ikke vil gøre dem kede af det. Hvorfor er det vigtigt at sige fra alligevel?

Hvordan kan man sige nej til at kysse på god måde?

Hvad kan man gøre, hvis den anden ikke accepterer et nej?

Kan I komme på andre eksempler, hvor det er vigtigt, at begge parter synes, det man laver, er rart?

HVAD ER SAMTYKKE?

ARBEJDSARK

Hvad sker der på billedet?

Hvorfor tror I drengen har fundet på at trække bukserne ned på den anden dreng?

Kan man nogle gange få en idé der virker sjov men ikke er det alligevel?

Hvad kan man gøre hvis man er kommet til at gøre noget man fortryder?

Hvordan kan man sige undskyld på en god måde?

Hvad sker der på billedet?

Hvorfor kan man have lyst til at sende et billede videre?

Hvordan mon det føles at få sendt et billede rundt, man ikke selv har sagt ja til at få taget eller delt videre?

Hvorfor sker det nogle gange, at der bliver sendt billeder rundt af nogen, der ikke selv har valgt det?

Hvorfor er det det rigtige at slette det?

Tror I alle børn og unge kender reglerne for billeddeling?

Hvad kan man gøre, så alle børn og unge kender reglerne for billeddeling?

HVAD ER SAMTYKKE?

ARBEJDSARK

Hvad sker der på billedet?

Er der forskel på, hvem man har lyst til at kramme - og hvornår?

At kramme er en måde nogle mennesker hilser og siger farvel på. Kan I nævne andre måder at hilse og sige farvel på?

Hvem bestemmer hvilken måde, man skal hilse på?

Hvordan kan man vide, hvordan den anden vil hilse, sige farvel eller for eksempel sige tak på?

Hvordan kan man vise, hvad man selv helst vil?

Hvordan kan man se på andre, hvis de ikke kan lide at få en krammer?

Hvad sker der på billedet?

Hvad tror I, det kan skyldes, når nogen vælger at røre ved andre på en intim måde uden at få lov?

Hvad kan man gøre, hvis man oplever at blive rørt ved på sådan en måde?

Hvad kan man gøre, hvis en ven bliver rørt ved mod deres vilje?

Hvad kan man gøre, hvis man er sammen med nogen, som vælger eller foreslår at røre ved andre mod deres vilje?

HVAD ER BØRNS RETTIGHEDER?

FORMÅL:

Eleverne kan fortælle hvad rettigheder er for noget
Eleverne kan samtale om, hvad rettigheder betyder i børns hverdag

MATERIALER:

Arbejdsark med billedkort med de seks rettigheder, sakse

ØVELSESBESKRIVELSE

TRIN 1

Fortæl klassen, at de skal arbejde med rettigheder. Har klassen tidligere arbejdet med rettigheder, kan eleverne fortælle, hvad de allerede ved om rettigheder.

Husk, at øvelsen ikke handler om elevernes personlige erfaringer, men om hvad børn generelt ved, tror og mener om emnet.

TRIN 2

Gennemgå og vis de seks rettigheder for klassen (arbejdsark). Tal om, hvad hver rettighed betyder.

Spørg klassen, om de har nogen idé om, hvad de forskellige rettigheder betyder.

TRIN 3

Inddel eleverne i grupper på 3-4 elever i hver. I gruppen skal eleverne klippe de seks rettigheder ud og placere de seks rettigheder, så den, de mener, er vigtigst, at børn får opfyldt, hvis de skal have det godt, er øverst, de to næst

vigtigste skal være på anden række og så videre. Så de til sidst har lavet en pyramideform.

TRIN 4

Gruppearbejdet følges op med en samtale i klassen. Der kan tages afsæt i følgende spørgsmål:

Hvilken rettighed havde I øverst? – og hvorfor?

- Hvilke forskelle og ligheder er der mellem gruppernes pyramider?
- Var det svært at blive enige i gruppen?
- Hvilke var I helt enige om? Hvilke skulle I diskutere jer frem til placeringen af?
- Hvilke rettigheder har I placeret nederst og hvorfor?
- Hvad kan man gøre, hvis man ikke får opfyldt sine rettigheder?
- Hvad kan vi gøre i vores klasse for at hjælpe hinanden med, at alle i klassen får opfyldt disse rettigheder?

Øvelsen er hverken lang eller svær, men kan med fordel bruges til at starte samtalen med eleverne og rettigheder, grænser og samtykke. Eleverne kan med fordel få udleveret nogle blanke stykker papir og blyanter, og blive bedt om selv at tilføje en rettighed som de synes er vigtig.

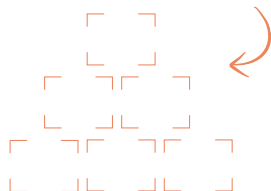
Eleverne kan også vælge at tegne en rettighed, som supplement til arkene fra opgaven. På den måde kan øvelsen gøres til en kreativ undervisning, hvor tegningerne med rettigheder bliver et produkt.

HVAD ER BØRNS RETTIGHEDER?

ARBEJDSARK

Læg billederne sådan her

RET TIL AT BESTEMMER OVER EGEN KROP

**RET TIL AT BLIVE BESKYTTET MOD
VOLD OG OVERGREB**

HVAD ER BØRNS RETTIGHEDER?

ARBEJDSARK

RET TIL AT BLIVE HØRT

RET TIL AT FÅ RESPEKTERET SINE GRÆNSER

ARBEJDSARK

RET TIL AT VÆRE MED

RET TIL AT HAVE PRIVATLIV

ØVELSEN ER EN FYSISK AKTIV ØVELSE, SOM LÆGGER OP TIL BEVÆGELSE. DEN KAN DERFOR MED FORDEL ANVENDES I IDRÆT.

TASSA!

FORMÅL:

Eleverne kan mærke egne grænser

Eleverne får en konkret fornemmelse for grænser og intimsfære

Eleverne kan aflæse og vise respekt for andres grænser

MATERIALER:

-

ØVELSESBESKRIVELSE

TRIN 1

Eleverne stilles i to rækker med front mod hinanden to og to. Der er cirka 5-10 meter mellem de to rækker. Hvis der er et ulige antal elever i klassen, træder du til og stiller dig i den ene række.

TRIN 2

Fortæl at række 1 skal begynde med at stå stille, mens række 2 skal bevæge sig hen imod række 1, når du siger "nu". Række 1 skal sige "stop", når de ikke vil have række 2 tættere på, hvorefter række 2 stopper.

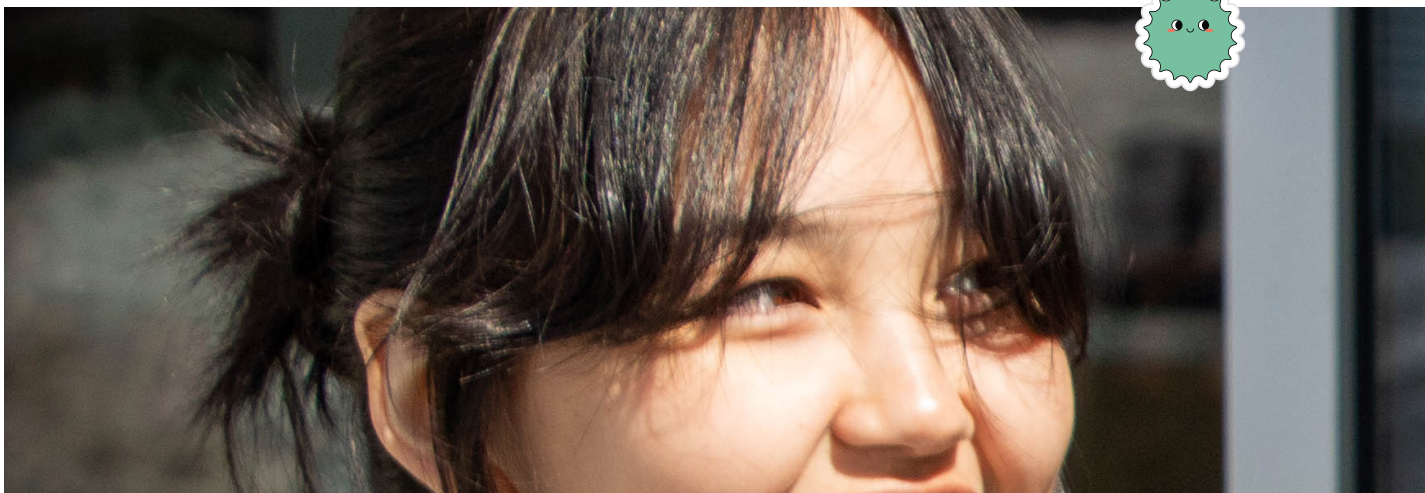
Husk at gøre opmærksom på at række 2 skal stoppe, inden eleverne rører hinanden, uanset om række 1 har sagt "stop" eller ej.

Når række 1 har sagt "stop", er det tilladt for eleverne at korrigere afstanden, således at både række 1 og række 2 må rykke tættere på eller længere tilbage, så afstanden føles behagelig for alle.

Nogle elever kan reagere med ubehag på denne øvelse. Det kan være, fordi de har oplevelser med i bagagen, hvor deres grænser er blevet overskredet. Eller måske fordi deres relation til de andre i klassen gør dem særligt udsatte i forbindelse med øvelsen.

Vær derfor opmærksom på de enkelte elevers reaktion, og tal eventuelt med dem om det på tomandshånd bagefter.

TRIN 3

Efter dette samles eleverne, for eksempel på stole i en cirkel hvor alle kan se hinanden.

- Tal nu med eleverne om oplevelsen med at lave øvelsen. Der kan tages udgangspunkt i følgende spørgsmål:
- Hvordan var det at gå hen imod den anden?
- Hvordan var det, at den anden gik hen imod én?
- Hvordan vidste man, hvornår man skulle sige stop?
- Hvordan føltes det, da den anden sagde stop?
- Hvilke situationer kender I, hvor man kommer meget tæt på andre, uden at man måske selv kan bestemme det (Elevator, hundeslæde, supermarked, i biografen med mere)? Hvordan føles det?

- På hvilke forskellige måder kan man uden at bruge ord vise, at man gerne vil have, at den anden stopper?
- Hvad kan man gøre, hvis den anden ikke stopper, selv om man gerne vil have det?
- Hvordan kan man se på andre, at man selv er ved at komme for tæt på dem?
- Hvad kan vi gøre i vores klasse for at blive gode til ikke at overskride hinandens grænser?

TRIN 4

Hvis eleverne kommer med nogle gode ideer til det sidste spørgsmål, så kan disse med fordel skrives ned.

Hæng arkene med elevernes ideer op i klassen, så der altid kan henvises til aftalerne for god opførsel.